

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Trg Svetog Marka 4
(privremeno na adresi: Varšavska 3)
10 000 Zagreb

USTAVNI SUD
REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB, Varšavska 3-5

07-10-2010

Zagreb, 7. listopada 2010. godine

Predlagatelj: **GONG**, udruga sa sjedištem u Zagrebu, Trg bana J. Jelačića 15/IV, zast. po izvršnoj direktorici Sandri Pernar; **Transparency International Hrvatska**, udruga sa sjedištem u Zagrebu, Ilica 35, zast. po predsjedniku Zorislavu Antunu Petroviću; **Zelena akcija**, udruga sa sjedištem u Zagrebu, Frankopanska 1, zast. po predsjedniku Tomislavu Tomaševiću; **Zelena Istra**, udruga sa sjedištem u Puli, Gajeva 3, zast. po predsjednici Dušici Radojčić i **Udruga Grad**, udruga sa sjedištem u Dubrovniku, Zrinsko-Frankopanska 31, zast. po predsjednici Branki Franičević

Radi: povrede čl. 3., 5., 14. st. 2., 16. st. 1. i 2., 48. st. 1., 49. st. 1. i 2., 50. st. 1. i 2., 83. st. 2., 90. st. 4. i 5., 137. i 138. st. 1. i 2. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" br. 85/2010 – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: "Ustav")

PRIJEDLOG ZA OCJENU USTAVNOSTI – HITNO!

2x

Temeljem čl. 38. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" br. 49/02 – pročišćeni tekst) udruga **GONG**, sa sjedištem u Zagrebu, Trg bana J. Jelačića 15/IV, zast. po izvršnoj direktorici Sandri Pernar, udruga **Transparency International Hrvatska**, sa sjedištem u Zagrebu, Ilica 35, zast. po predsjedniku Zorislavu Antunu Petroviću, udruga **Zelena akcija**, sa sjedištem u Zagrebu, Frankopanska 1, zast. po predsjedniku Tomislavu Tomaševiću, udruga **Zelena Istra**, sa sjedištem u Puli, Gajeva 3, zast. po predsjednici Dušici Radojčić i **Udruga Grad**, sa sjedištem u Dubrovniku, Zrinsko-Frankopanska 31, zast. po predsjednici Branki Franičević podnose:

**PRIJEDLOG ZA POKRETANJE POSTUPKA ZA OCJENU USTAVNOSTI
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IGRALIŠTIMA ZA GOLF (NN
80/10)**

Moli se Naslov da ovaj Prijedlog, prema redosljedu prvenstva, uzme u rad zajedno sa Prijedlogom za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti Zakona o igralištima za golf (NN 152/08), a koji je podnesen Naslovu dana 20. veljače 2009. godine.

Na 18. sjednici Hrvatskoga Sabora (u daljnjem tekstu: „Sabor“) održanoj dana 18. lipnja 2010. godine usvojen je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o igralištima za golf, a dana 28. lipnja Zakon o izmjenama i dopunama zakona o igralištima za golf objavljen u Narodnim novinama, broj 80/10.

Zakon o izmjenama i dopunama zakona o igralištima za golf u suprotnosti je sa:

- 1) Čl. 3. Ustava koji glasi:
„Sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.“
- 2) Čl. 5. Ustava koji glasi:
„U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom.“
- 3) Čl. 14. st. 2. Ustava koji glasi:
„Svi su pred zakonom jednaki.“
- 4) Čl. 16. st. 1. i 2. Ustava koji glase:
„Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.
Svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.“
- 5) Čl. 48. st.1. Ustava koji glasi:
„Jamči se pravo vlasništva.“
- 6) Čl. 49. st.1. i 2. Ustava koji glase:
„Poduzetnička i tržišna sloboda temelj su gospodarskog ustroja Republike Hrvatske. Država osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu. Zabranjena je zlouporaba monopolskog položaja određenog zakonom.“

7) Čl. 50 st.1. i 2. Ustava koji glase:

„Zakonom je moguće u interesu Republike Hrvatske ograničiti ili oduzeti vlasništvo, uz naknadu tržišne vrijednosti.

Poduzetnička se sloboda i vlasnička prava mogu iznimno ograničiti zakonom radi zaštite interesa i sigurnosti Republike Hrvatske, prirode, ljudskog okoliša i zdravlja ljudi.“

8) Čl. 83. st. 2. Ustava koji glasi:

„Zakone (organski zakoni) kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela, te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika.“

9) Čl.90. st. 4. i 5. Ustava koji glase:

“Zakoni i drugi propisi državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno djelovanje.

Iz posebno opravdanih razloga samo pojedine odredbe zakona mogu imati povratno djelovanje.“

10) Čl.137. Ustava koji glasi:

“U obavljanju poslova iz svojeg djelokruga tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave samostalna su i podliježu samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela.“

11) čl.138. st.1. i 2. koji glase:

„Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo na vlastite prihode kojima slobodno raspolažu u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga.

Prihodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju biti razmjerni njihovim ovlastima predviđenim Ustavom i zakonom“.

RAZLOZI ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA

I.

Postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama zakona o igralištima za golf u suprotnosti je sa čl. 83. st. 2. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da se organski zakoni kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela, te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave Sabor donose većinom glasova svih zastupnika. Naime, odluka o proglašenju zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igralištima za golf donesena je 18. lipnja 2010. na 18. sjednici Sabora brojem glasova koji je nedostatan za donošenje takovog organskog zakona. Sabor u ovom sazivu ukupno broji 153 zastupnika što znači da je za ispunjenje uvjeta "većine glasova svih zastupnika" potrebno da najmanje 77 zastupnika glasuje "za" predmetni (organski) zakon. Međutim, protivno toj Ustavnoj odredbi, Zakon o

izmjenama i dopunama zakona o igralištima za golf donesen je sa 76 glasa "za" i 1 glasom "protiv". Stoga je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o igralištima za golf donesen većinom koja nije dovoljna za donošenje organskog zakona što predmetni Zakon nedvojbeno jest jer razrađuje Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode (jednakost svih pred zakonom - čl.14 st.2, jamstvo prava vlasništva - čl. 49./1 Ustava, jamstvo jednakog pravnog položaja svih poduzetnika na tržištu - čl. 49. Ustava) kao i djelokrug lokalne samouprave (odredba čl. 1. st. 2. Zakona o igralištima za golf, odnosno čl.1. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igralištima za golf nameće jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezu održavanja razvoja izgradnje igrališta za golf osobito planiranjem infrastrukture čime se zadire u samostalnost odlučivanja i sužava djelokrug tih jedinica). Ovlaštenje je Sabora da samostalno odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj u skladu s Ustavom i zakonom (čl. 2. st. 4. Ustava). Pri uređivanju tih odnosa zakonodavac je dužan uvažavati zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav, a osobito one koji proizlaze iz načela vladavine prava i one kojima se štite određena ustavna dobra i vrednote sadržana u čl. 3 Ustava. Načelo vladavine prava bit će poštivano samo u slučaju ako zakonske odredbe budu dovoljno određene i prema onima na koje se odnose, kako u pogledu njihovih prava i obveza, tako i u pogledu postupka u kojem se o tim pravima i obvezama odlučuje, a posljedice koje će izazvati u konkretnom slučaju primjerene legitimnim očekivanjima stranaka na koje se primjenjuju.

II.

Izmijenjena odredba čl. 1 st. 2. Zakona o igralištima za golf (odnosno čl.1. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igralištima za golf) određuje da će država maksimalno poticati izgradnju golf igrališta, jer navedene odredbe predmetnog Zakona obvezuju Republiku Hrvatsku, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe koje su u njihovom vlasništvu, da na odgovarajući način, a osobito planiranjem infrastrukture, održavaju razvoj izgradnje igrališta za golf.

Navedena odredba st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igralištima za golf protivna je čl.137. i čl.138. Ustava jer se njome zadire u samoupravni djelokrug tijela jedinica lokalne i područne samouprave. Naime, sukladno čl.137. Ustava, u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su samostalna i podliježu samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela. Poslovi koji se odnose na prostorno i urbanističko planiranje, dakle i na planiranje infrastrukture, jesu sukladno čl. 135. Ustava poslovi lokalnog i područnog (regionalnog) djelokruga u nadležnosti lokalnih odnosno područnih (regionalnih) jedinica. Istovremeno, sukladno čl.138. st.1 Ustava, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo na vlastite prihode kojima slobodno raspolazu u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga. Dakle, odredbom st.2. čl.1 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igralištima za golf nameće se obveza jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da podrže razvoj izgradnje igrališta za golf neovisno je li u konkretnom slučaju izgradnja odnosno održavanje izgradnje takvog igrališta odlukom nadležnog tijela jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave utvrđena kao interes konkretne jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave. Nadalje, nametanjem obveze „podržavanja

